

1. Till nedanstående uppgifter skall lösningar redovisas, samt svar anges, på anvisad plats
(endast lösningar och svar på detta blad, och på anvisad plats, beaktas).

(a) Bestäm med hjälp av derivatans definition $f'(x)$ då $f(x) = \frac{1}{1+x^2}$. (2p)

Lösning:

$$\frac{\frac{1}{1+x^2} - \frac{1}{1+a^2}}{x-a} = \frac{-\cancel{(x-a)}}{\cancel{(a-x)}(a+x)} \rightarrow \frac{-2a}{(1+a^2)^2}, x \rightarrow a$$

$$-2a/(1+a^2)^2 = f'(a)$$

Svar:

(b) Bestäm lokala max/min till funktionen $f(x) = x^3 + \frac{3}{x}$. (3p)

Lösning:

$$f'(x) = 3x^2 - \frac{3}{x^2} = \frac{3(x^4 - 1)}{x^2} \quad f' = 0 \Leftrightarrow x = \pm 1$$

Svar: $x = -1$ lok max $x = 1$ lok min

(c) Lös ekvationen $|2x+3| - 4 = 5x$. (3p)

Lösning:

$$x \geq -\frac{3}{2}: 2x+3-4=5x \Leftrightarrow -1=3x \Leftrightarrow x=-\frac{1}{3} \text{ ok}$$

$$x < -\frac{3}{2}: -2x-3-4=5x \Leftrightarrow -7=7x \Leftrightarrow x=1 \text{ nej}$$

Svar: $x = -1/3$

Var god vänd!

- (d) Ange den primitiva funktionen till $f(x) = \frac{3}{x^2} - \frac{6}{x^4}$ som uppfyller $F(1) = 5$. (2p)

Lösning:

$$F(x) = \frac{3x^{-2+1}}{-1} - \frac{6x^{-4+1}}{-3} + C$$

$$= -\frac{3}{x} + \frac{2}{x^3} + C$$

$$F(1) = -3 + 2 + C = 5 \Leftrightarrow C = 6$$

Svar: $F(x) = -\frac{3}{x} + \frac{2}{x^3} + 6$

- (e) Bestäm inversen till funktionen $y(x) = \left(\frac{2}{x+1} + 1\right) / \left(\frac{3}{x+1} + 2\right)$. (3p)

Lösning:

$$y = \frac{x+3}{2x+5} \Leftrightarrow 2xy + 5y = x + 3$$

$$\Leftrightarrow 2xy - x = 3 - 5y$$

$$\Leftrightarrow x(2y - 1) = 3 - 5y$$

$$\Leftrightarrow x = \frac{3-5y}{2y-1} = f^{-1}(y)$$

Svar:

- (f) Bestäm ekvationen för tangenten till f 's graf i punkten där $x = \pi$ för funktionen $f(x) = \sin(x/2) + x \cos(x/2)$. Ange också tangentens skärningspunkt med x -axeln. (3p)

Lösning:

$$f'(x) = \frac{1}{2} \cos \frac{x}{2} + \cos \frac{x}{2} - \frac{x}{2} \sin \frac{x}{2}$$

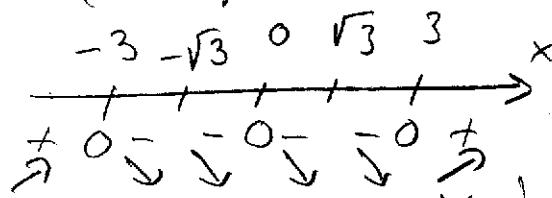
$$f'(\pi) = -\frac{\pi}{2} \quad \text{tgt: } y = 1 - \frac{\pi}{2}(x-\pi)$$

$$\text{skärning: } y = 0 \Leftrightarrow \frac{\pi}{2}(x-\pi) = 1 \quad x = \pi + \frac{2}{\pi}$$

Svar: $\text{Tgt: } y = 1 - \frac{\pi}{2}(x-\pi)$ skärn: $x = \pi + \frac{2}{\pi}$

$$2 \quad f'(x) = \frac{3x^2(x^2-3) - x^3 \cdot 2x}{(x^2-3)^2} = \frac{(x^2-9)x^2}{(x^2-3)^2}$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = \pm 3 \\ x = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow \sqrt{3}^{\pm}} f'(x) = \pm \infty \quad \lim_{x \rightarrow -\sqrt{3}^{\pm}} f'(x) = \mp \infty$$

$$\frac{y}{x} = \frac{x^3}{x(x^2-3)} = \frac{x^3}{x^3(1-3/x^2)} \rightarrow 1$$

$$y - 1 \cdot x = \frac{3x}{x^2-3} \rightarrow 0$$

x	y
-3	-\frac{9}{2}
0	0
3	\frac{9}{2}

Asymptote: $y = x \quad x = \pm \sqrt{3}$

Lok max/min: $f(-3) = -\frac{9}{2}$ lok max $f(3) = \frac{9}{2}$ lok min

3a

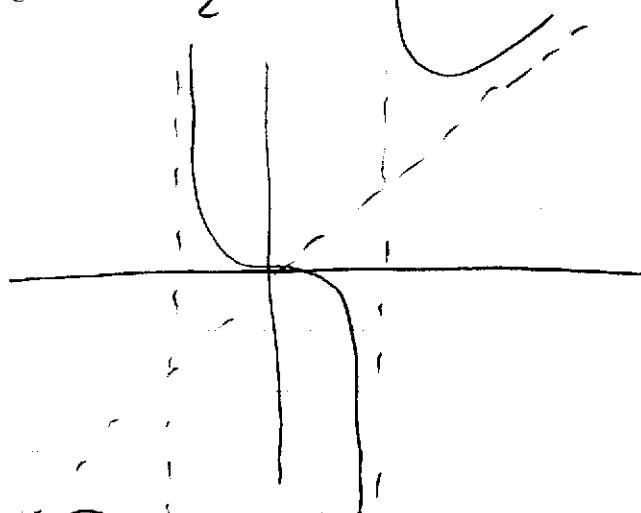
$$(x+2)^2 + 4(y-1)^2 = 9$$

(-2, 1)

$\frac{y_2}{3}$

Storst: 3

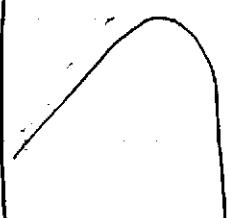
Minst: $\frac{3}{2}$

$$3b \quad y=0 \quad x = -2 \pm \sqrt{5}$$

$$2x+4+8yy'-8y'=0$$

$$y' = -\frac{2x+4}{8y-8} = \frac{\pm \sqrt{5}}{4}$$

$$4 \quad \lim_{x \rightarrow -2} \frac{1}{x^2+2x} + \frac{1}{4+2x} = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{2+x}{2(x+2)x} = -\frac{1}{4}$$

5 $y = e^{-x}(C_1 \cos 2x + C_2 \sin 2x)$
 $y' = e^{-x}(-C_1 \cos 2x - C_2 \sin 2x - 2C_1 \sin 2x + 2C_2 \cos 2x)$
 $y'' = e^{-x}(C_1 \cos 2x + C_2 \sin 2x + 2C_1 \sin 2x - 2C_2 \cos 2x
+ 2C_1 \sin 2x - 2C_2 \cos 2x - 4C_1 \sin 2x - 4C_2 \cos 2x)$
 $y'' - 2y' + y = e^{-x}(C_1 + 2C_1 - 4C_2 + C_1 - 2C_2 - 2C_2 - 4C_1) \cos 2x
+ e^{-x}(C_2 + 2C_2 + 4C_1 + C_2 + 2C_1 + 2C_1 - 4C_2) \sin 2x$
 $= e^{-x} \underbrace{(C_1 - 4C_2)}_{=4} \cos 2x + e^{-x} \underbrace{(8C_1)}_{=0} \sin 2x \quad C_2 = -1$

6 $x^2 + 6x + 9 = 1 - 6x + 9x^2 \Leftrightarrow -2 - 3x + 2x^2 = 0$
 $\Leftrightarrow x = \frac{3 \pm \sqrt{9 - 4 \cdot (-2) \cdot 2}}{4} = \frac{3 \pm 5}{4} = \begin{cases} 2 \\ -\frac{1}{2} \end{cases} \leftarrow \text{test}$

7 a $f'(x) = e^x - 3e^{-2x} \quad f(x) = e^x + \frac{3}{2}e^{-2x} + C$
 $C = \frac{1}{2} - \frac{3}{2} - 1 = -2$
 7 b $f'(x) = \frac{e^{3x} - 3}{e^{2x}} \quad x = \frac{\ln 3}{3} \quad f'(0) < 0 \quad \text{lok min}$
 $f'(1) > 0$

8 i $\frac{1 - \cos 2x}{2} \cdot \sin^2 2x = \frac{1 - \cos 4x}{4} - \frac{1}{2} \cos 2x \sin^2 2x$
 $= D\left(\frac{x}{4} - \frac{\sin 4x}{16} - \frac{1}{12} \sin^3 2x + C\right)$

8 ii $\frac{e^x - e^{-x}}{(e^x + e^{-x})^2} = \left\{ t = e^x + e^{-x} \right\} = \frac{e^x - e^{-x}}{t^2} \cdot \frac{dx}{dt} \frac{dt}{dx}$
 $= \left\{ \frac{dx}{dt} = 1 / \frac{dt}{dx} \right\} = \frac{e^x - e^{-x}}{t^2} \cdot \frac{1}{e^x - e^{-x}} \frac{dt}{dx}$
 $= -\frac{d}{dt} \frac{1}{t} \cdot \frac{dt}{dx} = -\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{t} \right) = \frac{d}{dx} \left(-\frac{1}{e^x + e^{-x}} + C \right)$

